

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11CoP/5/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5818201893
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Tichý
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5818201893.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Tichého a členov senátu JUDr. Evy Malíkovej a Mgr. Miroslava Šeptáka, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: I. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom u navrhovateľa, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, dieťa rodičov: matky - neb. G. U., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, a otca - E. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. G. J. XXXX/XX, V., právne zastúpený JUDr. Luciou Krausovou, advokátkou, so sídlom Y. XXX/XX, P., v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia E. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. G. J. XXXX/XX, V., t. č. bytom U. XXX, A. O., právne zastúpený JUDr. Máriou Vevurkovou, advokátkou, so sídlom D. XXX, P. a návrhu na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Námestovo č. k. 4P/52/2018-15 zo dňa 21. septembra 2018, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením zveril maloletú I. do dočasnej starostlivosti E. U., nar. XX.XX.XXXX až do právoplatného rozhodnutia vo veci návrhu na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti vedenej na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 4P/52/2018.

2. Návrh posudzoval podľa § 360 ods. 1, 2 a § 365 ods. 1 CMP.

3. Dôvodil tým, že navrhovateľ E. U. ako brat maloletej uviedol, že maloletá je jeho sestra a pochádza z manželstva E. U. a neb. G. U., ktorá dňa XX.XX.XXXX zomrela. Od uvedenej doby sa maloletá nachádza v starostlivosti otca a jeho súčasnej partnerky U. H.. Manželstvo rodičov bolo dlhodobo problémové, nakoľko sa otec k matke správal agresívne, fyzicky aj psychicky jej ubližoval. Matka pod tlakom tohto násillia začala požívať alkoholické nápoje a psychicky sa niekoľkokrát zrútila. Aj k nemu sa otec nesprával dobre a v dôsledku tohto sa krátko po dovŕšení plnoletosti osamostatnil a odišiel z rodinného prostredia svojich rodičov, kde následne chodieval len na návštevy a to len z dôvodu, aby videl sestru. Otec maloletej pracuje ako kamionista a odchádza na viac týždňov mimo bydliska. V tom čase sa o maloletú stará U. H., ktorá má štyri vlastné deti. Uviedol, že mal dlhšie podozrenie, že sa otec a jeho partnerka nesprávajú dobre k maloletej. Ponižujú ju, bezdôvodne na ňu kričia, znevažujú pred ňou pamiatky ich matky, hádajú sa pred ňou a vulgárne jej nadávajú. Dňa 16.09.2018 si zobral sestru, aby s ňou strávil určitý čas a ona sa jemu a jeho partnerke zdôverila, že ju partnerka otca dňa 13.09.2018 zbila tak, že mala z toho na chrbte modriny. Z tohto dôvodu s ňou bol dňa 16.09.2018 a dňa 17.09.2018 na lekárskom ošetrení a taktiež podal na okresnej prokuratúre trestné oznámenie. Maloletú si nechal pri sebe a túto skutočnosť telefonicky oznámil otcovi maloletej, keďže tento sa nachádza mimo územia Slovenskej republiky. Tento mu od uvedenej doby viackrát telefonoval a vyhrožoval sa mu zabitím. Otec taktiež telefonuje maloletej, vyvíja na ňu nátlak, vyčíta jej rôzne veci a prostredníctvom nej si s ním vyrovnáva účty. Maloletá je pod obrovským stresom, má strach, čo sa odzrkadľuje aj na jej správaní, nakoľko sa nedokáže sústrediť. Keď vidí, že jej telefonuje otec, okamžite sa roztrasie. K maloletej má

on aj jeho priateľka veľmi blízky vzťah a spoločne jej chcú zabezpečiť pokojné a milujúce prostredie, ktoré nedostáva vo svojom prirodzenom rodinnom prostredí. Otec maloletej sa má vrátiť v piatok, alebo v sobotu a slovné deklaruje, že si maloletú vezme. Obaja s maloletou majú z jeho návratu strach, hlavne maloletá, ktorá sa bojí, že by sa musela vrátiť späť k otcovi. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že v danom prípade je návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu dôvodný. Skutočnosť, že zdravie maloletej a rovnako aj jej priaznivý vývoj sú ohrozené vyplýva nielen zo samotného návrhu, ale aj z lekárskeho správ a obsahu podaného trestného oznámenia. Podľa súdu aj z nahrávky na jednotke USB flash vyplýva, že otec na maloletú v telefonátoch vyvíja neprimeraný psychický nátlak, ktorý môže mať nepriaznivý vplyv na psychické zdravie maloletej. S poukazom na vyššie uvádzané skutočnosti súd preto vyhovel návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nakoľko návrat maloletej do jej pôvodného rodinného prostredia vyvoláva dôvodné obavy z vážneho ohrozenia jej života a zdravia.

4. Proti uvedenému uzneseniu podal odvolanie otec maloletej, ktorý namietal, že návrh považuje za vykonštruovaný s cieľom poškodiť povest' jeho partnerky a získať dispozíciu so sirotským dôchodkom a prípadne výživným na maloletú. Tvrdenia uvádzané navrhovateľom nezodpovedajú skutočnému stavu. Odvolateľ uviedol, že pracuje ako vodič kamiónovej dopravy. V čase incidentu sa nachádzal v zahraničí, pričom s maloletou bol v každodennom telefonickom kontakte a táto sa nesťažovala na jeho partnerku. Nakoľko sa maloletá v čase jeho návrhu nachádzala v A. O. a dcéra i navrhovateľ odmietali s ním komunikovať, pokúsil sa s dcérou stretnúť v škole, v ktorom stretnutí mu zabránila učiteľka. Poukázal na to, že jeho partnerka žije s deťmi a s ním v spoločnej domácnosti, o ktorú sa stará. K maloletej sa správala vždy slušne a priateľsky, ich vzťah bol natoľko dobrý, že partnerka otca bola ustanovená za opatrovníčku maloletej v dedičskom konaní po jej nebohej matke. Uviedol tiež, že to bola práve jeho partnerka, ktorá sa o maloletú naposledy starala a absolvovala s ňou domáce liečenie a návštevy u lekárov, keď sa po pobyte u navrhovateľa vrátila s kožným ochorením, ktoré má pôvod najmä v nehygienických podmienkach. Tiež uviedol, že jeho partnerka nikdy nerobila rozdiel medzi vlastnými deťmi a maloletou I. a rozhodne o ňu prejavovala väčší záujem ako iní príbuzní v tom istom období. Otec tiež namietal, že navrhovateľ skresľuje stav rodinného domu, v ktorom býva a v ktorom by sa mala maloletá zdržiavať, ktorý nie je usporiadaný pre potreby rodiny navrhovateľa a prítomnosti maloletej. Poukázal tiež na to, že už v minulosti sa pokúšal navrhovateľ o získanie osobnej náhradnej starostlivosti, avšak bez uvedenia dôvodu vzal návrh späť, nakoľko sa zrejme obával zistení súdu o zdravotnom stave a násilnej povahe navrhovateľa, ktorý sa v Taliansku psychicky zrútil a zaútočil na miestnych policajtov. Namietal tiež, že nemal možnosť sa oboznámiť s predloženými dôkazmi, nakoľko mu boli doručené až návrhom. Spochybnil vierohodnosť ohľadne poranení maloletej, keďže v rozhodnom období trávila viac času v domácnosti navrhovateľa a nie doma, a preto nie je vylúčené, že si modriny privodila práve tam. Otázne je aj, prečo sa maloletá zdržiavala v domácnosti otca, keď ju mala jeho priateľka zbiť pred 3 dňami. Ani razantnejšie telefonáty, v ktorých sa otec domáhal vysvetlenia od maloletej, nemožno vnímať ako psychický nátlak. Má podozrenie z manipulácie s maloletou. Za otáznu naopak považuje vhodnosť starostlivosti navrhovateľa.

5. K podanému odvolaniu sa vyjadril navrhovateľ, ktorý navrhol neodkladné opatrenie potvrdiť, keďže dôvody pre jeho nariadenie nepominuli. V danom prípade boli predložené dôkazy, ktoré poukazujú na závažné nedostatky v poskytovaní starostlivosti o maloletú zo strany otca, ktoré neboli vyvrátené. V súčasnosti je zdravý vývin, výchova, resp. záujem maloletej bezprostredne ohrozený. Poukázal tiež na obsah nahrávky medzi otcom a maloletou, z ktorej vyplýva, že otec maloletej výslovne uviedol, že sám dal jeho súčasnej partnerke povolenie maloletú biť. Ak by ju nezabila ona, zbil by ju sám. Uvedená komunikácia len potvrdzuje, že zo strany otca by sa jej nedostala pomoc a ani podpora. K návšteve otca maloletej v škole, kde mu bolo zabránené sa s maloletou stretnúť, uviedol, že o tejto návšteve bol spísaný záznam vedením školy, z ktorého vyplýva, že maloletá po vstupe do triedy počas vyučovacieho procesu zmeravela, zľakla sa a poprosila učiteľku, aby ju otcovi nedala. Aj potom, ako otec odišiel, maloletá javila známky strachu a pri vychádzaní z triedy sa najskôr uisťovala, či otec skutočne odišiel. Navyše podľa vyjadrení riaditeľa školy a jeho zástupcu, ako aj učiteľov otec javil známky požitia alkoholu. Napokon uviedol, že dokáže maloletej sestre poskytnúť plnohodnotnú starostlivosť, ako aj zdravé výchovné prostredie bez nadávok, bez hádok, kriku, ponižovania a bitia. Samotný dom je síce po čiastočnej rekonštrukcii, aj keď chodba a kuchyňa sú zatiaľ v pôvodnom stave, samotné izby, kde trávila väčšinu času, sú zrekonštruované. Dom je čistý a udržiavaný, čo skonštatoval aj kolízny opatrovník.

6. Kolízny opatrovník odporučil potvrdiť uznesenie súdu prvej inštancie.

7. Krajský súd, ako súd odvolací, na základe podaného odvolania preskúmal napadnuté rozhodnutie v rozsahu danom ustanoveniami § 65, § 66 C. m. p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C. s. p.) napadnuté uznesenie ako vecne správne podľa ustanovenia § 387 ods. 1 C. s. p. potvrdil.

8. Odvolací súd preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že súd prvej inštancie rozhodol o návrhu navrhovateľa správne, zistený skutkový stav nevyhnutý pre rozhodnutie o podanom návrhu posúdil podľa správneho zákonného ustanovenia a správne konštatoval, že v tejto právnej veci boli splnené zákonné podmienky platnej úpravy CMP v spojení s CSP v zmysle ust. § 2 CMP pre nariadenie neodkladného opatrenia.

9. Na základe platnej právnej úpravy týkajúcej sa ochrany maloletého dieťaťa platí, že ak sa maloleté dieťa ocitne bez akejkoľvek starostlivosti (ak dieťaťu nemá kto poskytnúť starostlivosť) alebo si to vyžaduje okamžitá ochrana jeho života, zdravia a priaznivého vývoja (ak ide o dieťa zanedbané, týrané a pod.), ak je tu dôvodná hrozba alebo narušenie, súd neodkladným opatrením nariadi, aby bolo maloleté dieťa dočasne zverené do starostlivosti fyzickej alebo právnickej osoby. V samotnom uznesení súd konkrétne určí osobu, do dočasnej starostlivosti ktorej sa zveruje maloleté dieťa. V konaní o nariadení neodkladného opatrenia nie je nutné ustanovovať maloletému ihneď pri rozhodovaní o tomto neodkladnom opatrení kolízneho opatrovníka. Okrem toho potreba zabezpečenia ochrany maloletého dieťaťa vyplýva aj z ustanovení Zákona o rodine, ktorá predovšetkým sleduje prvoradý záujem maloletého dieťaťa, ktorý bol včlenený do Zákona o rodine novelou zákona č. 175/2015 Z. z. ako princíp. Podľa uvedenej zásady je záujem maloletého dieťaťa prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečnosť dieťaťa, ako aj bezpečnosť a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa a pod.

10. Podľa odvolacieho súdu je v záujme maloletého dieťaťa, aby bolo dočasne zverené do dočasnej starostlivosti navrhovateľa, za situácie, keď maloletá pred navrhovateľom a jeho partnerkou uviedla, že bola zbitá partnerkou otca, ktorá zabezpečovala starostlivosť o maloletú v čase, keď sa otec nachádzal mimo rodinného prostredia, nakoľko odchádza za prácou na viactýždňové turnusy. Uvedené tvrdenia boli osvedčené aj lekárskej potvrdením, v ktorom bolo uvedené, že na tele maloletej v oblasti lopatky a pod ňou sa nachádzajú slabé hematómy a odtlačky dlane ruky.

11. Pokiaľ ide o komunikáciu zo strany otca k maloletej z nahrávky telefonátu zo dňa 19.09.2018, treba uviesť, že táto komunikácia len potvrdzuje, že zo strany otca by sa maloletej nedostalo adekvátnej opory, keďže z tejto komunikácie vyplynulo, že sám otec dal jeho súčasnej partnerke povolenie maloletú biť, ak by ju nezbila ona, zbil by ju sám.

12. Čo sa týka návštevy otca maloletej v škole, odvolací súd konštatuje, že zo záznamu, ktorý bol spísaný vedením školy, vyplynulo, že maloletá po vstupe otca do triedy počas vyučovacieho procesu zmeravela, zľakla sa a poprosila učiteľku, aby ju otcovi nedala. Navyiac podľa vyjadrení riaditeľa školy, jeho zástupcu a učiteľov otec javil známky požitia alkoholu. Z uvedeného je zrejmé, že neobstojí námietka otca, že maloletá sa iba tvárila, že je v strese a hneď ako otec odišiel, správala sa normálne, akoby sa nič nestalo.

13. Ako nedôvodnú vyhodnotil odvolací súd námietku otca týkajúcu sa spochybnenia zdravotného stavu navrhovateľa, nakoľko tento osvedčil lekárskej správou, že jeho zdravotný stav je dobrý. Rovnako vyhodnotil aj námietku týkajúcu sa nevhodných bytových podmienok, keďže kolízny opatrovník uskutočnil kontrolu a neboli zistené žiadne nedostatky.

14. Krajský súd konštatuje, že pri nariadení neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. V dôsledku toho sa v tomto štádiu nezisťujú všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia. Skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi, postačuje, ak sú aspoň čiastočne osvedčené a zákon ani nepredpokladá, aby pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení vykonával dokazovanie. V tejto súvislosti treba konštatovať, že v danej veci bol podaný aj riadny návrh na začatie konania vo veci samej, pričom až v tomto konaní súd vykoná dôkazy, z ktorých bude možné vyvodiť záver o tom, či otec bude schopný sa o maloleté dieťa zo všetkých hľadísk postarať a zabezpečiť mu riadny fyzický a psychický vývoj bez ohrozenia života a zdravia, resp. či bude daný dôvod na zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti, príp. na iné rozhodnutie.

15. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 C. s. p.)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 C. s. p.)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 C. s. p.)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 C. s. p.)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 C. s. p.)